

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Helyben hazához hordva:	
Egész évre	12 fr.
Fél évre	6 " "
Negyed évre	3 " "
Egy hóra	1 fr.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 fr. — kr.
Fél évre	7 fr. — kr.
Negyed évre	3 fr. 50 kr.
Egy hóra	1 fr. 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Szerkesztőség:
Kazinczy-utca 1. szám, földszint, balra.
Bérmegtelen leveleket csak ismert keztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Kazinczy-utca 1. szám, földszint, balra.
Hirdetések díjazás szerint.
Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap után 3 kr.

Arad, augusztus 7.

A gasteini császártalálkozás az európai béke biztosítékául üdvözlendő, ma is a continens valamennyi számbavehető organuma.

Ferenc József király és Vilmos császár barátságos kézszorítása ismét egy bizalmas formájú megerősítést képezi az európai békének, úgy, mint a hatalmas két monarchia szövetségének.

Ki ne tudna e nagy frigy szilárdulásán örüdni, és ki ne tudná egyáltalán belátni, hogy monarchiák nagyhatalmi állásának e fénykorát. annak a kapcsolak köszöni, mely Ausztriát és Magyarországot a dualismusban oly hatalmasan megerősítette existenciájára nézve.

Nem tagadhatjuk részünkről sem, hogy bizonyos nemével az önzertes büszkeségnek tekintünk vissza arra a jelenetre, midőn királyunk a nagy monarchiák nyomban körülvevő jelent meg Gasteinban, hol az alkotmányos európai fejedelmek leghatalmasabbika járult eléje fejedelmi kíséretével.

Ki tagadja ezek után, hogy a magyar király barátsága és szövetsége európai jelentőségű, s ki tagadja, hogy a gasteini találkozás Ausztria-Magyarországra ismételt annyi fényt árasztott és olyan kiváló jelentőséggel ruházta fel, hogy a legnagyobb kishittőség is megnyugvást találhat jelenlegi helyzetünkben.

Eppen ezért, mint a mai viszonyok közt a legjobbat, törekedjék az egész nemzet továbbra is fenntartani a dualismus áldásos és hosszú időkre biztosító frigyét.

A törvényhatósági bizottságok tagjainak névjegyzéke a törvény értelmében minden évben kiizgázandó. A belügyminiszter a kiizgázásnak kellő időben való fogantatásához a tekintetből felhívta ennél fogva a törvényhatóságokat, hogy a legtöbb adót fizető vármegyei bizottsági tagoknak a jövő évre érvényes névjegyzékét, a kir. adóhivatalok részéről a törvény értelmében augusztus 31-ig a törvényhatóság rendelkezésére bocsátandó adókimutatások alapján, lehető mielőbb készítsék el és azután a választott bizottsági tagok sorában támadt üresedések elválasztás után leendő betöltését is oly időben eszközöltesse, hogy a törvényhatósági bizottság tagjainak az 1888. évre érvényes névjegyzékük a folyó év végéig mulhatatlanul egybeállítsassék.

Milán király, szombaton a dijeuner előtt nem hagyta el lakosztályát. Délután 3 órában fogadta Tisza Kálmán miniszterelnököt, ki félóra hosszat időzött nála. A király délután fél öt órában felhajtattott a budai várba, hogy viszonzozza a miniszterelnök látogatását. Tisza Kálmán azonban, a mikor magas látogatója a palotájára elé hajlatott, nem volt otthon, s így Milán király csak névjegyet hagyhatta hátra.

Az egyetlen vök hadmentessége tárgyában a honvédelmi miniszterium egy legutóbbi határozatával kimondotta, hogy az egyetlen vök csak akkor menthető fel, ha felmentési czímük nősülésük ideje után keletkezett.

KÜLFÖLD.

A szerb alkotmány revisió. Belgrádból írják a „Pol. Corr.”-nak: Risztica, kit valóságosan a jelenlegi szerb alkotmány atyjának lehetne nevezni, már évekket ezelőtt, midőn az ellenzék elén állt, hangsúlyozta annak szükségességét, hogy a magna charta szabadelvű szellemében fejlesztessék és Szerbia alkotmányos élete minden irányban kifejldjék s e meggyőződésének ismételten kifejezését is adott. Természetes tehát, hogy most a kormány élén, programjain főpontjainak kereszttelével foglalkozik. A belügyminiszter, a királyi előnöktele alatt tartott miniszter tanács határozata értelmében, kinevezett egy tizenhat tagu, mindharom pártból összeállított bizottságot melynek feladata a revisionalis javaslatot kidolgozni. Mintan a haladópart már 1879-ben zárlására irta az alkotmányváltást, a bizottság körében semmi elvi ellenkezés sem lesz. A vita előreláthatólag a következő pontok körül fog forogni: Megtartassék-e továbbra az egy kamara rendszerre, mely az államadósság elvénél nem nyújt kellő biztosítékot, vagy pedig a kettős kamara rendszerre hozassák be? Az utóbbinak elfogadása esetében meg lenne állapítandó, hogy a senatus vagy a felsőház,

mely elemekből állították össze. Tulajdonképeni nagybirtokossága Szerbiának épen oly kevésbé van mint nemessége, miután Szerbia első fejedelme O b r e n o v i c s M i l o s a felszabadított országot democraticus alapon organisálta. Nem kevésbé fontos az a kérdés, hogy az első kamara tagjai királyi dekrétummal vagy a választás útján, vagy pedig kinevezés és általános választás útján hívassanak meg. A miniszteri felelősség elvben már benne van az alkotmányos életben, csupán az illető határozatokat kell, hogy hatékonyak lehessenek, összhangzásba hozni a szükségletekkel s világosan és érthetően kell definiálni. Eltekintve ezen Szerbia fejlődésére oly fontos pontokról, itt volna az ideje, hogy a szerb állampolgárok általános politikai jogai jobban biztosítsassanak, mint az eddig történt. Az alkotmánybizottság előtt tehát igen hálás, de igen nehéz munka áll. Hogy a korona jogai az alkotmány-revisio által nem fognak korlátozottni, az világos. Fialor országokban mindig jó az államhatalom központját oly erőssé tenni, a mint csak a constitutionalis alapelvekkel össze egyeztethető.

Coburg herceg Bulgáriai útja és Bismarck. A „Wiener Allg. Ztg.”-nak berlini diplomatai körökben, Coburg herceg jelöltségéről, illetőleg azon okról, mely miatt elutasítási szándékát utolsó pillanatban megváltoztatta, a következő meglepő felvilágosítást sűrgönyzik. Egy hercegi vérből származó egyén, kinek nevét egyelőre a titok homálya fedi, bizalmasan fordult Bismarck herceghez, hogy véleményét Coburg herceg rőtöni elutasításának opportunusságáról, esetleg támogatásának Coburg herceg javára Oroszország ellenében, kikérje. Ezen közbenjárás időpontja épen július utolsó hetére esett. Bismarck herceg a kérdéses hercegi személyiségnek ismételt unszólások dacára épen semmi feleletet sem adott és egy harmadik személy által hozzá intézett egyenes kérdésre is feltűnő módon és tartózkodó módon válaszolt meg minden választ. Erre a hercegi ajakörö közbüjáró Coburg hercegrehez Besbebe a következő atyai tanácsot küldte: „Ez esetben, ha az ön helyében lennék, nem mozdulnék és Bismarck hercegre beleegyezése, vagy legalább haláltag engedélye nélkül egy lépést se tennék.” Erre Coburg herceg az augusztus 2-ára megállapított elutasítást az utolsó perczben ellátta.

Katkov és az orosz lapok. Katkorról az összes orosz lapok természetesen panegyrikus hangon írnak, de egyes lapok mégis bizonyos feuntartással dicőditik az elhunyt publicistát. Messzerzsky herceg lapja, „Grasdanin”, p. kikel azok ellen, a kik azt állították, hogy Katkov teremtette meg az orosz közérzületet. A mi az orosz-francia szövetséget, Katkov kedves eszméjét illeti, a Grasdanin ezeket írja: „Elvakultság arról szól, hogy az istenféle orosz nép szövetkezzék az istent káromló francziákkal. Oroszország csak a maga erejében bízhatik.” Orosz irányadó körökben kellemetlen hatást tett a hír, hogy Deroublen elutasított Katkov temetésére. A temetés rendezőt — hir szerint — utasították, hogy kerüljenek minden politikai tüntetés.

Oroszország Coburg herceg ellen. Az orosz félhivatalos „Nord” kijelenti: Ha Coburg Ferdinand herceg Bulgáriába megy, ugy Oroszország ezt a berlini béke megtörésének fogja tekinteni, minthogy Coburg herceget Európa nem ismertte el, és ez szerint fogcselekedni.

A bolgár küldöttség véleménye. A külföldi lapok tudósai az Ebeuthalban járt küldöttséggel folytatott beszélgetések alkalmánál a „Nesavisimma Bulgári.”-nak, a regensség közlönyének hire szerint a deputatú tagjaink Coburg Ferdinand hercegről tett nyilatkozatait igen elferdítették. A küldöttségi tagok kivétel nélkül igen kedvezően nyilatkoztak a herceg személyéről. A küldöttség jelentése alapján az idézett lap azt írja, hogy a herceg a nyja kijelentette, hogy szivesen megengedi fiának a bolgár korona elfogadását, s hogy rá fogja beszélni elutasításának siettetésére. — Az új kormány szándékaira vonatkozólag az újabb időben felrült hírekkel szemben a Stolov-cabinet organumai kijelentik, hogy sem a regensség, sem a kormány nem akarja az alkotmányt megváltoztatni, s egyáltalában eszték ágóan sincs, hogy orosz tiszteke vegyenek fel a hadseregbe. — A regenség körül csak Stambulov és Mutkorov hagyták el Várnát, hogy Sophiába utazzanak. Zsikov Várnában marad.

LEGUJABB POSTA.

A német osztrák-magyar frigy ünnepe. A „Nordd. Allg. Ztg.” a következőket írja: Mindazonok figyelme és gondolata, kik a békének barátai, Gastein felé irányul, hol Vilmos császár és Ferencz József király egymást üdvözölték. Németország és Ausztria-Magyarország lakosai felsége uralkodóik által az alspei gyógyhelyi magányban kezét nyújtanak ma ismét egymásnak, hogy megújítsák a testvéri frigyét, mely első ízben, szerencsés órában kötletett meg

és veszlyt haritra és érdekeket kiegyenlítő, már annyiszor tanusította áldásos hatását. A két közepurópai monarchia érdekközösségénél és megegyező hajlamainál fogva békes politikát követelésére léven utalva, ama hivatásának nemes komolysággal szentelte magát. E nemes komolyságot az az öntudat adja, hogy a jót akarják és hogy van erejük a jót érvényre juttatni. E két nagyhatalom eléggé megjutalmazva látja magát azzal, hogy Európa békéje biztosítva van, és hogy törekvéseiket így siker koronázza. A mai gasteini találkozás a két birodalom népei számára fényes emléket állít a német és osztrák-magyar szövetséges barátságunk; és a népek ezt örömmel és azon óhajással üdvözlök, vajha a találkozás az európai békének szilárdágát öregbítene. — A „Kreuzzeitung” a következőket írja: A békének pártolói most is épp úgy, mint évek óta, — legnagyobb meglepődéssel és áldással tekintik az uralkodók találkozását, mely fényes zálogát képezi annak, hogy a két birodalomnak érdekközösségre alapított és uralkodóiknak való barátságára által megerősített szövetsége változatlanul áll és védelmet nyújt minden támadás és békehaborítás ellen. — A „Post” a következőkép nyilatkozik: A Világ békéjének Ausztria-Magyarország szövetsége. Olaszország a szövetséghez csatlakozott. E béke szövetség Gasteinban a napokban feljuttatik és azért most kiváló örömmel üdvözöljük a két uralkodó összejövetelét, kinek barátsága jelképezi a világbékét és reméljük, hogy annak hasznos védelmére is fog szolgálni.

TÁVIRATOK.

— Az olasz cabinet. —

Róma, augusztus 7. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Umberto király nem fogadta el az olasz cabinet lemondását és Crispit belügyérré és ideiglenesen külügyérré nevezte ki.

— A király Vilmos császárnál. —

Gastein, aug. 7. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Királyunk ma délben bucsulátogatásra jelent meg a furdó-kastélyban, hol félórát maradt együtt Vilmos császárral. Távoztakor az agg német császár a lépcsőkig kísérte királyunkat és itt a két uralkodó elbucsuva, s z i v é l y e s e n megölelték és megcsókolták egymást. A furdó-kastély előtt bucsutiszteletésre, királyunk elé járult a német és az osztrák aristocratia. Midőn a Ferencz József király kocsija elindult, Vilmos császár megjelent lakása erkélyén és hosszasan intett bucsut királyunknak, mire a közönség lelkes éljenzésben tört ki.

— Milán király elutazása Budapestről. —

Budapest, aug. 7. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Milán király Sándor trónörökösével reggel Tátra-Püredre utazott. A pályaudvaron megjelentek: a szerb-consulatus, a hatóságok, a vasutigazgatóságok képviselői, Zichy Jenő gróf és nagy közönség. A vonat elindulásakor a királyt élénken megéljenzették.

Az

„ARADI KÖZLÖNY” (megjelen mindennap) előfizetési feltételei.

Helyben házhöz hordva:

Egy évre	12 fr. — kr.
Fél évre	6 " "
Negyed évre	3 " "
Egy hóra	1 " "

Vidékre postán szétküldve:

Egy évre	14 fr. — kr.
Fél évre	7 " "
Negyed évre	3 " 50 "
Egy hóra	1 " 20 "

Az előfizetési pénzeket kérjük, legezélszerűben posta-utalvánnyal, mielőbb beküldeni, hogy a lap pontos expedicióját fenntartás nélkül teljesíthessük.

Arad, 1887. augusztus hóban.

Az „Aradi Közlöny” szerkesztősége és kiadóhivatala.

NAPTÁR.

Augusztus 8. Hétfő. Róm. cath. naptár: Czűrjék P. P. naptár: Czűrjék Görög orosz naptár (július 27.) Péntek. Nap kel 4 óra 46 perczkor. Nap nyug-szik 7 óra 24 perczkor.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— Arad város törvényhatósága augusztus 11 órákor délután 4 órákor kezdi meg. Ritkán gyűlt elbe a törvényhatóság, hogy oly fontos kérdésekben határoz, mint a minőkét a mostani közgyűlés sorrendje tar élé. Hogy csak kettőt is említsünk a legfontosabbak közül, e közgyűlés dönt a felépítendő árvaház helye felett s abban, hogy a pálinka mérési regalet berbe adja-e, vagy házilag kívánja kezelteni. Es ezekhez sorakozik még számos fontosabb ügy, melyek mind felhívják a törvényhatósági bizottsági tagok figyelmét.

— Az aradi ev. ref. egyház tanácsa tegnap délelőtt 11 órákor Ferenccz és Geodon és Komjáthy Zsigmond algondnok elnökölte alatt ülést tartott, melyen tárgyalás alá vétetett az angol asphaltdársulat bemutatott ajánlata az iránt, hogy az egyházi épületek mellett levő gyalogjáró asphaltdársulatok látszák el. A tanács ez ajánlatot nem fogadhatja el, miután az egyházközösség anyagi ereje nem engedi meg, hogy szegényes csalákok több évre is kiható terhet tegyen magára. Miután még több apró, az egyház belizgatására vonatkozó ügy, elintéztetett az ülés véget ért.

— Katonai lovásár Makón. Katonai lovásár Makón, 7-én. Ezen lovásár, a földmivelési és közös hadügyminiszteriummal egyetértőleg rendeztetnek a czélból, hogy a katonai lovásárközpont közelében a tenyésztőtől, ne pedig másodkézből szereztessék be. A vásáron a tenyésztők érdekében jelen lesz a löteny-zsztési bizottság.

— Mörkel Circusa tegnap előadásra ment közönség előtt tartotta meg esti előadását. Fontos lapsvihart aratva az élénk és változatos műsor minden egyes számánál. Ez este lépett fel D r o y n Adél francia iskola-lovarnó, ki rendkívül gratuiteus megjelenésével s pompás lovaglással folytonos tetszés nyilvánításokra ragadta a közönséget.

— Eljegyzés. Ró n a y Aladár, Rónay Lajos csongrádmezei főispán fia, a napokban jegyezte el Nagy-Királyhegyesen Blaskovits István csanádmezei földbirtokos szép és kedves leányát Boriskát. Sok ez tartós holdagságot!

— Örült pap. Dettáról a következőket írják: Csebsza szomszédos községben Bukov Sándor, ottani görög-keleti pápa egy idő óta nagy feltűnést kelt sajátos magaviseletével. A pápa, aki ez ideig valóságos mintaszereűben viselte meg, a múlt héten a téboly jelei mutatkoztak. A múlt csütörtökön csak alsó ruhába öltözötte ment a templomba, az oltár közelében leült egy székre, s ott kedélyesen szánta egyik megierettet a templomban, Midőn néhány hívő megierettet a templomban, öket szentelt kezet. Aztán hirtelen dühbe rolt, előkapott egy radat, a kikergette a hiveket a templomból. A tébolyulatt nagy nehezen lehetett lecsillapítani, s a pápa nejeinek sok fáradságban került, míg szerencsétlen ferjét bevittette Csákvására, a honnan az orvosok tanácsára elszállította a temesvári kórház meggyógyosztályába.

— A gözpegyőközelítő és kazánfűtőket vizsgáló bizottság Temesvártól a legközelebbi vizsgálatokat szerdán augusztus 10-án a józsefvárosi vasútállomás vonatmozgósítási irodájában fogja megtartani. E vizsgálatokra szoval vagy irásban lehet jelentkezni a temesmegyei kir. állam-pítészeti hivatalnál Temesvártól (dikasterialis épület III. emelet). A vizsgálat alkalmával a jelölteknek gözpegyőközelítőket által kiállított s az illethez szükséges által hitelesített bizonyítványokkal kell igazolni, hogy legalább hat hónapig működtek fűtőgéppel mint segédek azon szakmában, a melyből a vizsgálatot letenni kívánják. Megkívánatik továbbá erkölcsi bizonyítvány, gepkezelőtől pedig még a tanuló levél is.

— Tüzek Makón. Makón folyó hó 5-én d. u. 2 órákor özv. Katona Józsefné náddal fedett házot kigyullat. Míg a tűz localisálásán fáradozott villatve az önkéntes tüzoltó-egylet, addig a második utcában özv. Baróczy Mihályné háza szintén kigyullat a dühöngő szél által tova vetett gyújtó parázs következtében, melyet azonban a közel lévő nyomban eloltottak. Katona Józsefné háza romjain még füstöltek a félig elégett fárszék — már ismét távol, a városnak éppen ellenkező oldalán Kocsis István háza zsindefelédelt pusztította el s tűz. — Az ekézt történt tüzetöröl vett értesítésre az éppen bevonulni készült önkéntes tüzoltók gyorsan felszerve rohantak a vég helyére, de a nagy távolság miatt — attól, hogy a keletkezett tüzet elfojthassák — elkéstek, de nem késtek el attól, hogy a veszélyeztetett szomszédos náddal fedett házakat megvédelmezzék és így — tekintettel a dühöngő szélre — a tűz továbbterjedését megakadályozták. Csakis az önkéntes tüzoltó-egylet díszretertelő szorgalmas tüzoltói ügyeskeztének köszönhető, hogy a történt tüzeskeztének komolyabb és szomorubb következményei nem lettek.

— Egy fejezet a fogak fentartásáról. Popp J. G. dr. udvari orvos, a már 40 év óta általa készített és kitűnő hatása miatt az egész világon elterjedt A n a t h e r i n - s z a j v i z b ő l legközelebbi készíti el az ötmilliomodik palackot. Most azonban még azt kívánjuk constatálni, hogy Popp dr.-nak nemcsak az Anatherin-szajvize, hanem egyéb fog- és szájkonzerváló szerrei is hasonló kedveltségnek és keletkezésnek örvendenek. A r o m a t i k u s f o g p a s z t a j a , melynek ára 35 kr. naponta ezrenként küldetik szét és nagy elismeréssel használják a szájjal együtt A n a t h e r i n - f o g p a s z t a j a türegtelvényekben (1 fr. 22 kr.) az elsőfokú viláeg legkedveltebb fogtisztító szerre, mert egyéb előnye mellett a szájt hűsíti és kellemes szagot kölcsönöz neki. A f o g p o r b a r i s t i t e l t e t nagy kedveltségnek örvend. Popp fogpora (63 kr.), míg oly gyének, kik elhanyagolás következtében odvas fogakat kapnak, kitűnő eredményt hozhatnak a P o p p f e l e f o g t a m o t (Pombe), melyely mindenképp magá tömészhöz el — utasítja merint — odvas fogait. Mint a fentiekből látható, itt mindenféle fog- és szájkonzerváló szerrel egy k föltudható. Mindenképp tudja, hogy az egész egy k föltudható. A száj és a fogak ápolása, melynek elhanyagolása súlyos következményekkel járhat. A fent felsorolt szerket minden hazai gyógyszerésznél és finomabb kereskedőnél kaphatók, de ajánlatos csak dr. Popp-féle készítményt kéri, mert számos utánzat és hamisítvány van forgalomban.

Hazánk és a főváros.

— Időjárás. H a z a n k b a n: Eszaknyugati és északkeleti méréskelt szelek mellett a hőmérséklet keveset mindenütt változodott. Az idő északnyugati, derült, dekeleten, ill-to esővel változó. Az e hó 2-án előrelépett változó jelleggel vegződik s derült jellegű olta, jóvőre száraz és melegedik lesz. — Kilátás a jövőre. H a z a n k b a n: kevés hírvételel többnyire esendes, derült idő várható, növekedő hőmérséklettel.

Főri banderium a királynak. A „Budapesti Hírlap” írja: Bányffy György báró orsz. képviselő, azzal a tervvel foglalkozik, hogy a király kolozsvári látogatása alkalmából erdélyi főurakból lovas banderiumot alakítsanak, mely a király fogadtatására vasúti pályaházról a Bányffy-palotáig kísérmé. A főri lovasok mindannyian fényes díszmagyarban jelennek meg. Bányffy György br. levél útján már többeket szólított fel részvételére az erdélyi arisztokráciából a remélhetőleg meg is alakul a főri banderium, a kolozsvári ünnepségeknél a legfényesebb látványosság.

Milán király Budapestén. A szerb királyt fővárosunkba való érkezésétől, tegnapi táviratunkhoz adjuk meg a következőket: Milán király fogadtatása díszes, mondhatnók ünnepies volt. Mintegy 200 főnyi közönség vart rá a központi mezőpályaudvarban. A peronon ott voltak: Bogesvich bécsi szerb követ, Davitch budapesti szerb alconsul, Krisztics belgrádi udvari titkár, a szabadságon levő Steics consul helyettese, Zichy Jenő gr., Pekár főkapitányi helyettes, Langer magyar államvasúti főfelügyelő, Merkl államfőnök, stb. Schuller magyar államvasúti főfelügyelő vezetése alatt pont 9 óra 40 perccor robogott be a pályaházba a vonat s amint megállt, harmadik kocsiának ajtaját azonnal megjelent Milán király barna kocsikis utazó ruhában, fején fekete kalappal. A közönség kalaplevegővel üdvözölte a kitűnő színben lévő királyt, ki leszállva, először Zichy gróffal s azután a többi urakkal fogott kezét és váltott néhány barátságos szót. A király nyomában Sándor herceg trónörökös jött le a vonatról, ki kéksín felöltöt, rövid matróz nadrágot s szeles vörös peremű matróz kalapot viselt. Katonásan fogott kezét a jelen volt urakkal. Majd leszállt a kiseret is, mely Pantelics ezredes hadsegédéből, Konstantinovic és Csirics őrnagy szárnysegédéből, Dokics dr. a trónörökös nevelőjéből s nagyszámú szolgazemélyzetből állott. A király és kísérete néhány percnyi beszélgetés után az udvari várótermen áthaladtak s kocsióra ülve, az „Angol király” szállóba hajtottak, hol az I. emeleti erkélyes lakosztály van berendezve számukra. Milán király a hosszú utban elfáradva, megérkezése után azonnal visszavonult s lakosztályát egész délelőtt nem is hagyta el. Déli 12 órakor 10 terítékű dejener volt, a melyre a kiseret néhány tagján kívül többek közt gr. Zichy Jenő is hivatalos volt. Sándor trónörökös nevelőjével — mint rendszeren — külön asztalnál reggelizett.

Leszakadt emeleti folyosó. A budapesti királyutcai nagy szerencsétlenségről, — melyről táviratunk már megemlékezett — a „Nemzet” a következőket írja: Régi panasz, hogy a fővárosi háziurak egyményelke fellebbezésekkel gondozza a házat. A legkíméletlenebbül sujtandó könnyelműségek egyike, a melynek koronként több emberélet esik áldozatul. Egy újabb, következményében a megelőzők nagy részénél sokkal borzasztóbb eset fordult elő. A király-utca 9. sz. házában történt, hogy a második emelet folyosóján leszakadt s magával rántott egy rajta időző, háromtagú család. A borzasztó sulylyal és robbajjal alázuhanó kötőmeg leszakította az első emeleti folyosót és áttört a folyosó alatt levő pincebe ajtó. A szerencsétlen család a pinczébe zuhant. Az áldozatok: Bondi Dávid volt magánhivatali pénztárnok, legutóbb ügynök, ennek neje és 16 éves leánya. Fel egy óra tájban, még ebéd előtt voltak. A munkából hazatérő férj és apa elé siettek nő és gyermek alig váltottak pár szót a folyosón, midőn a megviselt, régóta javításra váró alkotmány leszakadt. Az alapoképző egyik kőlap, épp a melyiken állottak, kettő hasadt, s a szerencsétlenek velőtrázó sikoltásai között alázuhanhattak. Egy Lemberger nevű órásné is itt volt a folyosón, de még idejében észrevéve a veszedelmet, a szomszédos kőlapra ugrott s így megmenekült. A három áldozat közül a Bondi sebe a legkevésbé súlyos, azonban ő is életveszélyben forog. Neje, az orvosok szerint, biztos halálnak néz elébe, leánya pedig, már ki is szenvedett. A szerencsétleneknek az első orvosi segélyt a mentő-társulat idejében megjelent tagjai: Geiger, Ottmann és Neurirth orvosok nyújtották, s intézkedtek egyáltalán arról is, hogy a sérülteket a Rókusba szállítsák. A

rendőrség részéről Pekár főkapitány helyettesét láttuk ott, aki azonnal lebotortatta a folyosó veszélyes részeit, a többi pedig az egész jobb szárnyon, a hol a catastrápha történt, elzárta. A háziak zajongva panaszozták, hogy már jó idő óta figyelmeztetik a házfelügyelőt az épület veszedelem állapotára, de aggodalmuk kifejezésére mindig gorombásan volt a válasza. A ház, hol a szerencsétlenség történt Jakabffy István tulajdona.

Iszákos menyő. Mélyen elszomorító az az erkölcsi hanyatlás, melyet utjabban az égi testek között tapasztalunk, már a jámbor planetákon is erőteljes az iszákosság undok szenvedélye. Biharmegyében tették a minap ezt a szomorú tapasztalatot. Fenn az égen csendesen ódngött hazafelé egy elzúllott menyő. Hivogatólag intgetteget feléje a „Bus magyarhoz” címzett felhő koromszája, de a száraz toroku menyőnek nem ténhetet be: nem volt már crediteja a felhőbeli zsidónál. Mig odafenn a menyő busan tekintett vissza-vissza a „Bus magyar” felhőre, addig idelenn Viresologon jámbor kuglizással töltötte az idejét R. E. y Richard gróf és két barátja, mellettük az asztalon ott állott a jó könnyű schiller, a kuglizók hagyományos bora. Mialatt idelenn egy kétes „váudli” felett folyt a vita, onnét felülről lesandított a kuglizókra a szomszjas menyő. Megpillantotta a kugli mellett a schillert, s akkor nem tudott többé uralkodni részeges szenvedélyén. A következő pillanatban az urakat egy lókés érta, rá óriási dörögés siketítette meg őket: a villám lecsapott. Baj nem esett senkiben. „Erre az ijedségre már igyunk egyet”, szót a kuglizók egyike s mindhármán az asztalhoz siettek, a hol telt poharaikat hagyták. Meglepetés várt őket: az egyik pohár üres volt, pedig nem ivott senki belőle, még csak nem is közelédek senki az asztalhoz. A dolog érthetetlen marad mindenki előtt, a ki nem tudja a fentebbi történetet; a ki ismeri, az tudhatja. Hová lett a bor: az iszákos menyő pusztította el egy futtában.

Rövid hírek. Tóth János dr. kir. tanácsos, kegyesrendi kormánytanácsos. Szeged város népiszkolai felügyelője ma 83 éves korában elhunyt. A boldogultnak Szeged város tanügyi viszonyai fejlesztése körül rendkívül nagy érdemei vannak. A tanügyi pályán 61 évig működött. Halála városszerző nagy resztét kéltett. — A magyar gajzerek, a rányi szökőkútján július 31-én délutáni kitűrése felől tartott s negyven méternyi magassra szökött. — Záróban a hó 30-án tartják meg a Starcevic David bünperében a a végtagyalást. — Balatonfüreden a hó 2-ig 1270 volt a vendégek száma; Póstyánban pedig a legujabb névjegyzék kiadásáig 2050.

A nagy világ.

Királyunk Vilmos császárnál. Ujabb gasteini jelentések szerint Vilmos császár szombaton délután Ferencz József királyunk tiszteletére udvari ebédet adott, melyhez a két uralkodó kíséretéhez tartozó személyeken kívül, Reuss herceg, Dohna, Deym, Thun, Chorinsky és Pálffy grófok, Boban herceg és Unger dr. is hivatalosok voltak. Mind az uralkodók, mind a vendégek frakkban jelentek meg. Ebéd alatt a fűrdő zenekara játszott Ebéd után a két uralkodó együtt kikocsizott Bockstein felé. Vilmos császár a Straubinger-féle vendégszobáig hajtott, hol Ferencz József király már várakozott rá és hozzá szállt a kocsiába. A két uralkodó mosolyogva fogott kezét. A közönség midőn a felségek kocsija megindult, élénk éljenzésekbe tört ki. A napot fényes kilátás zárta be. A magaslatokon örömtűzek lobogtak és a vízesés mint tűzár omlott alá. Valamennyi nyári lak és lakóház ki volt világítva, sőt még a német császár lakása is fényárban uszott. Királyunk fél órai körutat tett a nép közt és élénk orvatiokban részesült.

Az örök szegényfolt. A Königs-wart cseh fűrdőben levő Metterich-féle kastélyban van egy muzeum, mely tele van min-

dennemű különlegességekkel; de a legfűrészből különlegesség mindenestre az a Kossuth-ból, melynek hatlapjára az egykori cancellar e szavakat írta: „Mint szegényfolt örök emlékű megörzendő a Königswarti muzeumban.” S hogy a „szegényfolt” jól legyen őrizve, egy Orsini-bomba fekszik a bankon. Nehány nap előtt Stephánia trónörökösé járt Königs-warth-ban. Vajon milyen emmenárral mutatták volna meg neki a szegényfoltot, (kinek minek a szegényfoltját?) ha esetleg kedve jön megnézni azt a muzeumot? . . .

Előposták. Szombaton az osztrák-magyar államvasúton egy diszkosít szállítottak megfelelő személyzettel Orsováig Coburg bolgár fejedelem számára. A kocsi Sziszto-vába és onnan Tirnovába viszik. A fejedelmi yacht az alacsony vízállás mellett csak Turn-Severonig mehetett. Ezzel a hírrel teljesen megegyezik az a bécsi távirat, mely azt jelenti, hogy a fejedelem szolgazemélyzete már elutazott Bulgáriába.

Életmentő követségi attaché. A budapesti sportvilágban így hívják Esterházi Miklós gróf, a taitai, a kinek lovas bravuroidok ép most cikkez a „Vadász és Verseny lap.” Olvassuk abban, hogy akadémia-versenyekben már ugyan, orvosi tanácsra nem rész részt személyesen, de futtatja a lovat, űzi a rókát, mint rókasi falánkgy s lovagol fölvetést. Egyébre, ugy tetszik rá sem ér. — Most azt írják róla, hogy Londonban, a Themse partján sétálva, egy a vízbe esett s a haboktól elsodort lányt mente ki, ruhástól beugrva a vízbe. A partra gyűltek meg is éljenzettek a grófi, ki — mint angol lapok írják — monarchiánk londoni nagykövetségének katonai attachéja. De Nikki gróf nem lévén az meglehet, hogy az életmentés szép tettét más Esterházi követte el.

Hivatali szerző hokiók. A nemrég elhalt Depretis olasz miniszterelnöknek az a rossz szokása volt, hogy alvás közben borkolt. Egyszer meglátogatta Casale városát s ott a „Piros rózsához” címzett vendéglőbe szállt. Szobaszomszédja egy vidéki hivatalnok volt, ki egyenesen azért jött Casaleba, hogy a miniszterrel jobb állomást kérjen. Amint a miniszterelnök éjjel megkezdte az ő horkoló-sinphóniáját, a vidéki hivatalnok először a falon kopogtatott, s midőn a többször és fokozatos erővel ismételt kopogtatás sem használt, dühösen vágta csizmáját a szoba ajtajához. Depretis felébredt, s mint ahogy nem birt ugra elaludni, gyertyát gyújtott s egy könyvet kezdett lapozgatni. Másnap reggel a pincezért küldte szomszédjához bocsnatkérő üzenettel. „Kicsoda tulajdonkép az a számár? kérdezte a hivatalnok, mire a pinzer felele: „A miniszterelnök!” A hivatalnok rögtön Depretishez sietett, hogy magyarázatért bocsnatát kérjen. A miniszterelnök mosolyogva szolt: „Nemcsak megbocsátok önnek, de kérelmét is teljesítem, mert önnek köszönhetem, hogy az éjjel elolvashattam. A kaméliás hölgyl”-et.

Rövid hírek. Essen városának jölétét Krupp híres ágyúgyáros nagy mértékben előmozdítja. Fia pedig fél millió márkát küldött a tanácsnak közölt előmozdító célokra. A halás város el is határozta, hogy az elhunytak szobrát emel a piacon, hatvan ezer márká költséggel. Éret könnyen kaphat hozzá az ágyúgyárból. — Pozsarevácban elfogták Babanicus alpe-refektet, Tamburas polgármestert és a csendőrpárencsnokot, kik azzal vannak vádolva, hogy Zivoin Milivojevic gazdag kereskedőt, ki a radikális pártnak volt híve, politikai okokból megölték. — A Niagara átúszására magyar ember. Szobát Gyula, ismert versenyző, vállalkozott. — Mouvet, a „Banque parisienne” megszokott aligazgatója, ki három millió frankot sikkasztott, hurokra került Konstan tinopoliban. — Angolországban a Midland vasúton megszűnt a forgalom, mert a fűtők és vonatvezetők strikelnek.

Orosz pénzzel szubvenzionált lapok. A Times-nek írják: A pétervári kabinetnek 1.800.000 rubel áll rendelkezésére oly célból, hogy külföldi diplomákat és hírlapokat Oroszország keleti politikájának s különösen a bolgár fejedelmi trón betöltésére vonatkozó törekvéseinek a támogatására megnyerjen. A megvesztegetett és megvesztegetendő hírlapok három csoportba oszlanak: 1. oly lapok, a melyek feltétlenül mindent írni tartoznak, a

mire névze utasítást kapnak; 2. olyanok, a melyeknek politikai irányára csak annyiban gyakorolnak befolyást, a mennyiben tőlük határozott orosz-barát magatartást követelnek; 3. végül olyanok, a melyeknek a nagykövetek által megjelölt ügynökök útján egyes cikkeknek adnak át közlés végett. Természetesen a legjobban fizetik ama lapokat, a melyek az első csoportba tartoznak; ezek keendősségükhöz képest kisebb-nagyobb, de legkevesebb 5000 rubel évi subventiót kspnak. A második csoportba tartozó lapokra egyútesen évenként 2—300.000 rubelt költenek. A harmadik csoportba tartozó lapoknak megküldött cikkek közléseért olykor 6—10.000 rubel tisztelet díj is jár. A megvásárolt lapok száma mind a három csoportban együtt: Franciaországban 16, Angliában 4, Németországban 28, Ausztriában 20, Olaszországban, Magyarországban s Szerbiában és Romániában együtt 18, Lengyelországban 3. Egészben véve eddig 89 lap áll orosz zsoldban. A kabinetnek ezenkívül még 900.000 rubel áll hasonló célból rendelkezésre.

A szép asszony holdjai. Olyan nagy haragot már rég nem táplált asszony szívében, mint minő London egyik legbíresebb szépsége, Mrs. Langtry-é. A szép asszony London legkedvesebb művésznője, megharagudott — egy egész világrészre. Pedig haragjának a vén Európa csupán egy lakója az oka: a férje, a ki felesége rengeteg jövedelmét elfecsérelti olyan módon, a mely azt bizonyítja, hogy egész Angolországgal ellenkező véleményben van. Egész Angolországban Mrs. Langtryt tartják ugyanígy London legszebb asszonyának, csupán férje nem osztja Angliának ezt a sarkalatos elvét s a feleségénél sokkal szebbnek tart Londonban másokat. Mrs. Langtry, a kit méltán sértett ez a reactionárius vélemény, elhatározta, hogy elhagyja örökre házját s az amerikai Egyesült-Államok polgárjövője lesz. Hiába rolt barátainak és imádóinak minden könyörgése, a szép asszony hajthatatlan maradt s legnagyobb okokra is csak ezt felelte: ha odakinn véletlenül utolsó szükségben lelovom a ferjét, az amerikaiainak vannak olyokosok, hogy felmentenek, de itt Angolországban bizonyosan felakasztanának. Mr. Langtry tehát elmegy az ocean tulsó felére s London előkelő köréiben ennek következtében élénken tartanak — egy kis népvándorlástól, melyet majd a művészről elváthatatlan imádói indítanak meg Londonból Amerikába.

Irodalom és művészet.

Volapük nyelvtan magyarul. Grimm Gusztáv kiadásában Budapestén megjelent: Oktatókésilevelek a volapük (világnyelv) megtanulására. — Szerkesztette dr. Oblidai M. a volapük első osztrák világnyelv-egyesület elnöke. A negyedik kiadás után magyar nyelvre átdolgozta S. Z. Nagy Sándor. Ara 60 kr., postán küldve 65 kr. — Mutatóra közöljük belőle a következő fejezetet:

A világnyelvben, éppen mint a magyarban, nincs néma betű, hanem minden betű határozottan olvastatik és kiejtetik. Nincs benne semmi hosszúsági, vagy rövidségi jel; nincs sem nyújtó betű, sem összetett hangzó, vagy összetett mássalhangzó. Minden hangra meg van a megfelelő jege és minden jegynek csak egyetlen hangja van. A hangsúly mindig a szó utolsó tagjára esik, pl. menad, az emberiség; solatunkip, markatányos. A világnyelvben a latin betűk használatának. Minden szó, a tulajdonneveket kivéve, vagy a mondat elején levő nagy kezdőbetűt, kis kezdőbetűvel íratik. Valamennyi nemzetiségnek s zigoruan kell ugyanazon egy kiejtéshez és írás módhoz alkalmazkodia. A világnyelvnek nincs névelője (articulus): sem pedig nem (genetis). Hanem a hol mégis beszédünk értelmessége végett meg kell a nemet különböztetnünk, ott a himenemet jelzi maga a szó, a nőnemet kápezi a j, vagy of ólag és a közönm az os, végrag által jeleztetik ki. A j- és of között abban van a különbség, hogy a j által az a női lény jeleztetik, melyik házasságra által lett azzá, a mit a megfelelő szó jelent; pl. tidel, tanító j-tidel, tanítóné, vobol, munkás, j-vobol, munkásné, calel, hivatalnok, j-calel, hivatalnokné. Allatoknál általában a j- a faj nőstényeit jelenti; pl.

stág, szarvas, j-stag, szarvas tehén, dog, kutya, j-dog, nősténykutya, gok, kakas, j-gok, tyuk. Ellenben az of előrag vagy hivatást, hivatalt, vagy hajadon állapotot jelent: pl. of-tidel, tanítóné, of-calel, hivatalnok (nő), of-non, hajadon leány, of-pul, leány, (szülő és gyermek közötti viszony.) (általános elnevezés)

Mindakét előrag j- és of kötőjellel választatik el a főnévtől. Ellenben az os végrag a közönm jelzésére kötőjellel csatoltatik az illető szóhoz; pl.

gudik, jó, gudikos, a jó, badik, rossz, badikos, a rossz, jónik, szép, jónikos, a szép.

A főnevek összetétele egy történet, hogy a második esztől jelzőszóhoz hozzátéteik a jelzett szót; pl.

vol, világ; pük, nyelv; volapük, világnyelv;

lad, sziv; flen, barát; ladaflen, szivbarát (kebelbarát).

Ugyanily eljárás történik a három, vagy több szó összetételénél; pl.

vol, világ; pük, nyelv; tidel, tanító; volapükatidel, világnyelvtanító.

Felelős szerkesztő és kiadó:
HINDY ÁRPAD.

Nyilttér.

Pálinka-kazánok

1—5 hectoliter nagyságig a legolcsóbb áron

teljesen felszerelve, mindenkor készen kaphatók

Rittinger Ágoston

rézműves-mesternél

Arad, Főter 17., Kolessej-utca 4. sz.

Reck-féle házban. 546 3-3

Előkelő orvosi tekintélyek u. m.

dr. Koranyi tr. kir. tanácsos, dr. Kezsmár szky tr., dr. Kétyi, dr. Schwimmer tr., dr. Stüller tr., dr. Müller Kálmán egyetem tr., dr. Grosz Sándor megyei t. főorvos, dr. Reinitz, dr. Herman S. főorvos stb. Budapestén; dr. Kálay Adolf rendelő-orvos Karlsbadban; dr. Braun tr. udvari tanácsos, dr. Rokitsansky tr. kormánytanácsos, dr. Schmitz tr., dr. User tr., dr. Wintermirtz tr., dr. Herz egyetem tr., dr. Rott tr., dr. Marceller, Eulenthali dr. Kautz, dr. Gold udv. orvos, dr. Bat-sy a bécsi orvosi collegium titkára stb. stb. Bécsben: itétele folytán.

KORONA-FORRÁS

(HYGIEA-SPRUEDEL)

Legelőkelőbb legtisztább és legízesebb víz Magyarországon.

Hygiea-Sprudel nemcsak a legkíméletesebb ízű és legégszegebb ital, hanem egyszerűsége és emésztési, lélegrész és vizelés szervezetei bajjában elsőrendű gyógyviz.

BORRALL VEGETÍVITVÉ KITÜNŐ. Kapható A. A. o. n minden nagyobb fűszerkereskedés és vendéglőben. A forrástörvény egyetelti elírásutója:

MAUTNER ADOLF

BUDAPEST, Arany János-u. 36. sz.

Legelőkelőbb övszer a kolera ellen.

Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb neme, mely testünket felüdíti, zsbibadának induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes forgását előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja: a „fűrdés.” A fűrdés, kiválólag a gőzfűrdéssel járó dörzsoelés (Frotiren) következtében a testnek felbőre lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle kifejlődő s egészségünkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadítsassék; ezáltal egészségünk biztosítottatik. Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehesünk,

Simay István a „Maros”-gőzfűrdő tulajdonos

s fűrdői díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.

GŐZFÜRDŐ.

Egy személy-jegy	70 kr.
10 db. bérlet-jegy	6 frt 50 kr.
Egy daák-jegy	40 kr.

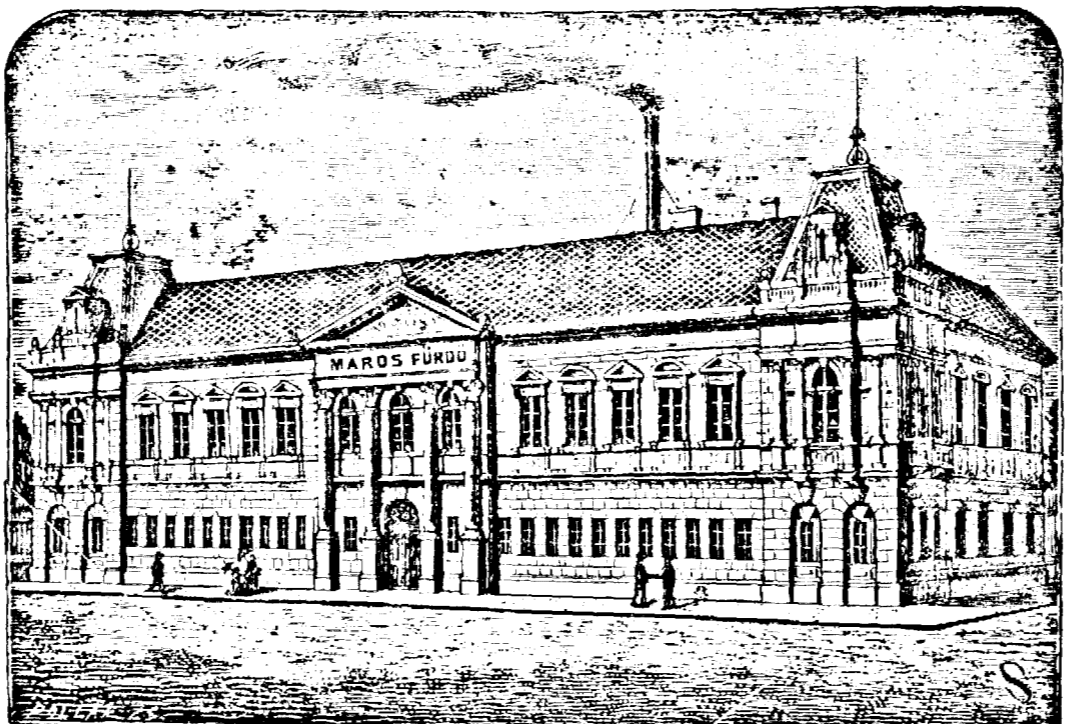
USZODA ZUHANYNYAL.

Egy személy-jegy	30 kr.
10 db. bérlet-jegy	2 frt 80 kr.
15	4 frt — kr.
30	7 frt 50 kr.
50	12 frt — kr.
100	23 frt — kr.

Szolgálati díj 5 kr.

Uszás tanításért	5 frt — kr.
30 darab jegy hozzá	4 frt 50 kr.
Szolgálati díj	2 frt — kr.
Egy tanuló személy-jegy	25 kr.
15 darab bérlet-jegy	3 frt 50 kr.
30	6 frt — kr.
Egy gyermek személy-jegy	20 kr.
15 darab bérlet-jegy	2 frt 75 kr.
30	4 frt 50 kr.

A váróteremben hideg étkek és italok mérsékelt árak mellett kiszolgáltatók.

HIDEG GYÓG-YFÜRDŐ.

Egy személy-jegy	50 kr.
15 darab bérlet-jegy	6 frt 75 kr.
30	13 frt 50 kr.
Massassal egy személy	70 kr.

VAS- és MOOR-FÜRDŐ.

Egy személy-jegy	1 frt — kr.
10 darab bérlet-jegy	9 frt 50 kr.

MÁRVÁNY-KÁDFÜRDŐK.

Ruhával	50 kr.
Ruha nélkül	40 kr.
10 darab bérletjegy	3 frt 50 kr.

VILLANY-FÜRDŐ.

Egy személy-jegy	70 kr.
10 db. bérlet-jegy	6 frt 50 kr.

Külön ruha díjak:

1 lepedő vagy palást	7 kr.
1 törülköző	3 kr.

Pénztárnyitás: nyáron reggel 5 órakor, télen reggel 6 órakor.

Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyitattik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.